

آینه

کیم‌تان

انتخابات، چشم و چاره

● **سعد الله زارعی**؛ ... در حدود دو دهه اخیر بعضی از افراد با هدف ضربه‌زدن به انتخابات- و بعضی هم برای ضربه‌زدن به نظام- بحث احتمال و امکان تقلب را مطرح می‌کردند و عمدتا هم منظورشان آرای ریختنی به صندوق‌ها نبود، بلکه مرادشان سلب صلاحیت از مسئولان برگزارکننده بود و در نهایت هم نوعا نتیجه انتخابات به گونه‌ای رقم می‌خورد که بطلان ادعای عدم سلامت و صلاحیت برگزارکنندگان ثابت می‌شد. همه می‌دانیم که در انتخابات‌هایی مثل ریاست‌جمهوری در شرایطی که فاصله کاندیداهای محوری با یکدیگر زیاد است، فقط «تقلب بزرگ» می‌تواند نتیجه انتخابات را تغییر دهد و از آنجا که سیستم انتخاباتی ایران به گونه‌ای است که عملا احتمال وقوع تقلب بزرگ در آن وجود ندارد، بنابراین در این دسته از انتخابات‌ها ابزار دغدغه نسبت به روند انتخابات و سلامت برگزارکنندگان راه ندارد...

اعتراض

برخی کاندیدها انگار اقتصاد را به شوخی گرفته‌اند

● **سعيد شیرگونه**؛ ... کشور ما انتخابات عرصه‌ای شده برای حضور افرادی که بدون هرگونه محاسبه دقیق و عقلانی و ارائه برنامه صرفا به بیان آرمان، اهداف و انتظارات می‌پردازند. کاندیدای ریاست‌جمهوری یا در سطوح دیگر مجلس شورای اسلامی، باید بداند چیزی که به مردم ارائه می‌دهد نباید آرزوهایش باشد، اگر نه تمام افراد آرزوهای مشترک دارند. امروز هیچ اقتصادخوانده، صاحب‌نظر و مسئول اجرایی نیست که دلش نخواهد تمام مردم ایران دارای شغل شوند. و شرایطی ایجاد شود که ایرانیان صاحب خانه شوند. همه ایرانی‌ها دوستان دارند شهر بدون ترافیک داشته باشند، محیط زیست‌شان در بهترین شرایط قرار بگیرد، سطح درآمدی آنها علاوه بر پاسخ‌گویی به نیازهای اولیه زندگی، شرایط دسترسی به رفاه بیشتر را هم فراهم‌کند. اینها آرزوهایی است که همه دارند و مکاتب اقتصادی هم بر آن تأکید کرده است. در تاریخ ادبیاتی اقتصادی دنیا اقتصاددانی را سراغ نداریم که بگوید می‌خواهم بی‌کاری ایجاد کنم، فقر را گسترش دهم و درآمد را کاهش دهم، همه این‌ا به عنوان آرزو و آرمان مورد تأکید قرار می‌دهند...

رأیت

ارزیابی حوادث تلخ یک میتینگ سیاسی

● **مسعود علوی**؛... در طول رقابت‌های سیاسی در انتخابات مجلس و ریاست‌جمهوری هیچ وقت نامزدها از مکان‌های مقدس برای برگزاری میتینگ استفاده نمی‌کردند. مثل این است که آقای رئیسی هم به این فکر بیفتد که یکی از اجتماعات تبلیغات ریاست‌جمهوری خود را صحن و سرای حضرت امام رضا علیه‌السلام برگزار کند. هزینه‌کردن از این امکان مقدس، خیلی رای‌آور نیست و گاهی حوادثی مثل اعتراض برخی کارگران در مراسم یاد شده، رأی‌شکن هم هست... علائیت سیاسی-حکم می‌کند؛ «دُر رقابت» طوری تنظیم شود که میتینگ‌های سیاسی آرامش مردم و امنیت کشور را مورد مخاطره قرار ندهد...

تازان

تحدید آزادی ممنوع، حتی برای احمدی‌نژاد!

● دیدن احمدی‌نژاد آن هم بعد از رد صلاحیتش در حرم رضوی برای برخی مردم جذابیت خاصی داشت. که رئیس در صلاحیت‌شده دولت‌های نهم و دهم در صحن‌های متبرکه آستان رضوی وارد شد، برخی برای گرفتن عکس یادگاری و عده‌ای برای شنیدن نکته‌هایی که انتظار می‌رفت احمدی‌نژاد برای مناظرات کنار گذاشته بود، به سمت او بروند. در این میان، عده‌ای از حامیان او نیز از رد صلاحیتش سؤال می‌کردند و برخی سعی داشتند به وی علاقه خود را نشان دهند. این تجمع‌های اطراف احمدی‌نژاد سبب شد تا حواشی برای او ایجاد شود و همچنین مأموران آستان قدس برای جلوگیری از اتفاقات جانبی و احتمالی، اطراف او را محاصره کرده و مشتاقان احمدی‌نژاد را از مسیر متفرق کنند. در فیلم‌هایی که آن روز از ماجرا منتشر شد، احمدی‌نژاد به‌دلیل برخورد‌های مأموران آستان‌قدس، اعتراض‌هایی را در دستور کار قرار می‌دهد، ولی گویی او در حصری نامرئی است و کسی صدای آقای بگم بگم را دیگر نمی‌شنود...

آفتاب

ناکامی قالیبال در اجرای تاکتیک سه‌گانه

● **مصطفی آب‌روشن**؛ ... قالیبال تلاش دارد با گرتبه‌برداری از وقایع سیاسی که به هر قیمتی، موفقیت نسبی را دربر داشته و سوارشدن بر موج جریانان این‌چنینی که در نزد افکار عمومی مطلوبیت خاصی دارد عملکرد آقاي روحانی را تخطئه و صریحا او را متهم به دروغ‌گویی کند. قالیبال سعی کرد بی‌برنامگی و ضعف عملکرد خود در حوزه اجتماعی را با تزریق میجانات کاذب در مناظره محفی و با حمله پیش‌دستانه و تخطئه روحانی او را به دفاع از خود واردات تا فرصت هرگونه قضاوت و سنجش عملکردش از سوی رقیب سلب شود. هر چند این روش‌های از پیش طراحی شده که با قواعد و اخلاق سیاسی سازگاری ندارد، محبوبیت ناچیزی را نصیب قالیبال کرده است، اما در رسیدن به هدف اصلی خود که حذف رئیسی و تشکیل دوقطبی روحانی- قالیبال بود، عملا ناکام ماند...

سیاست

نقد «پوپولیسم ایرانی» در گفت‌وگو با دکتر علی سرزعی

نه سوپرمن می‌آید، نه امیرکبیر

فرصت آزمون وخطا نداریم

آمنه شیرافکن

که اگر این مهم رخ ندهد، نتیجه می‌شود اینکه افراد می‌آیند و با ارقام قشنگ و اعداد دهن‌پرن، اجرایی‌کردن طرح هدفمندی شجاعت لازم را نداشتند. چرا فرصت اجرای چنین طرحی را به فرد بی‌تجربه‌ای همچون احمدی‌نژاد سپردند؟ اقتصاددانان بارها در دوره‌های مختلف توصیه رنالی بر آن مقدمه‌ای نوشته و نشر «کردن» آن را منتشر کرده است. گفت‌وگو با سرزعی در طبقه دوم دانشکده بیمه دانشگاه علامه طباطبائی انجام می‌شود. ساعت ۱۲ ظهر است. دانشکده بیمه شبیه مدارس غیرانتفاعی است؛ کوچک و پراز‌دحام.

● **فکر می‌کنم زمان آقای ستاری‌فر به آقای خاتمی پیشنهاد شد.**

بله، ایشان هم اجرای هدفمندی را مشروط کرد؛ مشروط به اینکه کل حاکمیت پشت‌سرشان قرار بگیرد که نگرفت و تنها ماند. برنامه هدفمندی یارانه‌ها از همان برنامه نخست توسعه همراه سیاست‌مداران بوده است. ابتدا تیپ اقتصاددانان بازار، این‌ا را مطرح کردند. برخی مخالف بودند. وقتی آقای ستاری‌فر به سازمان برنامه و بودجه رفت، اتفاقا نگاه مثبتی به هدفمندی پیدا کرد. آن موقع موعد برنامه توسعه چهارم بود. ستاری به آقای خاتمی نزدیک بود و مسئله را با ایشان مطرح کرد. مجلس به ریاست آقای کروبی با آن موافقت کرد. قوه قضائیه – آقای داوودی، مشاور رئیس – مخالفت کردند و آقای خاتمی هم دست برداشتند. این را هم بگویم که اتفاقا ایده توزیع ۵۰ تومان را آقای کروبی همان موقع از آن طرح گرفته بود. سال ۸۴ کروبی نخستین فردی بود که به طور مشخص، از کمک هزینه نقدی حرف زد. آن روزها احمدی‌نژاد گنگ و سطحی حرف می‌زد. کروبی باخت. احمدی‌نژاد جلو آمد. تنها ایده حاضر و آماده همین هدفمندکردن یارانه‌ها بود.

● **با هر شکل، تجربه عملی و اجرایی هدفمندی یارانه‌ها در سال‌های گذشته تجربه خوشی برای توسعه کشور نبود.**

هدفمندی یارانه‌ها همیشه مخالف داشته؛ بیشتر اقتصاددانان ما مخالف آن هستند. مسئله این است که هدفمندی، درست اجرا نشد و هنوز هم تحلیل درستی از هدفمندی نداریم. هدفمندی – نقدی‌کردن یارانه – نبود.

نقدی‌کردن، حیلۀ اقتصاد سیاسی است. پول شکل صدقه پیدا کرد و به عنوان یک حرکت پوپولیستی معرفی شد. چون مبلغی که داده شد، بیش از مبلغ دریافت‌شده بود، پوپولیستی شد؛ اما کماکان فکر می‌کنم سیاست‌مداران ما می‌توانند این مدل را درست اجرایی کنند.

● **یعنی پیشنهادتان به دولت روحانی هم اجرایی‌کردن و تداوم هدفمندی یارانه‌ها است؟** تیم روحانی متأسفانه محافظه‌کار است. آنها روی افزایش قیمت بنزین و دیگر حوزه‌هایی که سوسپید می‌دهند، آزادسازی نمی‌کنند. اگر آزادسازی کنند، منابعی دششان می‌آید و می‌توانند حمایت مؤثری داشته باشند. آنها جسارت لازم را برای هدفمندکردن یارانه‌ها ندارند. اینها جلوی انبوهی یارانه بگیر می‌ایستادند و آن پول را به دو دهک پایین می‌دادند. این کار را نکردند و حالا همین شده ابزار دست مخالفان. البته روحانی به صورت هدفمند کارهایی کرده است؛ اما این جراحی را انجام نداد.

● **افزایش قیمت نفت تا چه میزان به کمک احمدی‌نژاد آمد؟**

افت اقتصادی ایران از سال ۸۷ شروع می‌شود. همین‌طورکه رشد در یک سال لمس نمی‌شود، افت هم همین‌طور است؛ در کوتاه‌مدت افت درک نشد. رسیدیم به ۸۸ و مناقشه‌ها. تا بخواهد کار احمدی‌نژاد سخت شود، درآمد نفتی بالا رفت. آن‌قدر درآمد نفتی بالا بود که او می‌توانست با تزریق پول، چاله‌ها را پر کند. شانس، یار احمدی‌نژاد بود.

● **چطور می‌توانیم به پایان پوپولیسم در ایران فکر کنیم؟**

فکر کنم تا دو، سه اتفاق نیفتد، مسئله پوپولیسم در ایران حل نشود؛ نخست باید بازتوزیع به طور کامل انجام شده و حمایت مؤثر از فقرا در دستور کار باشد. دوم اینکه تا فساد از ساختار سیاسی حذف نشود، سایه پوپولیسم بر سر ما خواهد بود. نکته سوم هم مرتبط با قیمت نفت است و خوشبختانه تصویری برای افزایش آن نیست؛ امکان معجزه هم وجود ندارد. نکته چهارم اینکه همگان باید تلاش کنند سطح سواد اقتصادی مردم در ایران بالا بیاید و مردم به ادبیات ابتدایی اقتصاد در کشور آگاه شوند

آینه دیروز

۹ سال پیش در چنین روزی...

کیم‌تان

- مقام معظم رهبری: پیشرفت‌های ایران دشمن را ناامید کرده است، تهدید و عریده دشمن از ترس است
- احمدی‌نژاد: استفاده از توان ملت و کارگران مزیت تحریم اقتصادی است
- حسین شریعتمداری در گفت‌وگو با شرق‌الاولسط: آمریکا هیچ سندی برای متهم‌کردن ایران ندارد
- سخت‌نگوی دولت مالکی: اظهارات صدایرانی برخی مسئولان عراقی نظر دولت این کشور نیست
- علی لاریجانی: مجلس با تنوری‌پردازی می‌تواند کاستی‌های دولت را برطرف کند
- به دلیل سخنان توهین‌آمیز و جنگ‌خواهانه، ایران از کلینتون به سازمان ملل شکایت کرد
- با صدور قرار رفع توقیف از سوی باکو محموله هسته‌ای به مقصد بوشهر وارد ایران شد

تجربه

- مقام معظم رهبری: تحول عمیق در آموزش‌وپروزش ضروری است
- احمدی‌نژاد: می‌خواهیم مناسبات جدیدی در دنیا تنظیم کنیم
- دبیر مجمع تشخیص مصلحت نظام اعلام کرد: انحراف جدی دولت از برنامه چهارم
- رئیس کل بانک مرکزی: بانک‌ها حق بنگاهداری ندارند
- واحد اطلاعات اکنونومیست اعلام کرد: سهم ایران از صادرات جهانی اسمال به ۵۴۰ درصد کاهش می‌یابد
- علی لاریجانی: اولویت مجلس هشتم، حل مشکل تورم است
- رایس: بعدد است تهران سیاست هسته‌ای خود را تغییر دهد

ایران

- مقام معظم رهبری: درخشندگی استعداد جوانان ایرانی دشمنان را عصبانی کرده است
- سلطانی، نماینده ایران در آژانس بین‌المللی انرژی اتمی خواستار گزارش کشورهای دارنده سلاح هسته‌ای شد
- سیداحمد خاتمی امام‌جمعه موقت تهران: کشاندن اختلافات به تریبون‌های عمومی دشمن را خوشحال می‌کند
- علی لاریجانی: راهبرد دولت نهم ستودنی است
- روسیه: ایران در فعالیت هسته‌ای خود اهداف نظامی ندارد
- سخت‌نگوی دولت: تسهیلات بخش خصوصی در دولت نهم ۲۰۵ برابر شد

آفتاب

- سخت‌نگوی دولت: از ما می‌خواهند به جای حل مشکلات جهانی به فکر کوجه‌فرکنی مردم باشیم
- جواد آرین‌منش، عضو کمیسیون فرهنگی مجلس: تعامل قوای سه‌گانه، ایده‌آل نیست
- رئیس دولت اصلاحات): به نام انقلاب، بداخلاقی می‌شود
- حسین مصصامی، سرپرست وزارت اقتصاد: اثبات وجود مافیای در اقتصاد ایران به اطلاعات دقیق‌تری نیاز دارد
- مقدسی‌فرد، معاون دیوان عدالت اداری: اخذ عوارض پنج ربال در هر مترمکعب گاز تولیدی، غیرقانونی است
- آقامحمدی، عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام: ۲۰ درصد صرفه‌جویی، رقمی معادل صادرات غیرنفتی عاید کشور می‌کند

جمهوری اسلامی

- مقام معظم رهبری: دشمنان ملت ایران جرئت و گستاخی حمله به این ملت بزرگ و کهن را ندارند
- احمدی‌نژاد در مراسم تجلیل از کارگران و واحدهای نمونه کشور: دولت برنامه‌های خوبی برای حل مشکلات کارگران دارد
- سیداحمد خاتمی: دولت و مجلس برای حل مشکلات کارگران و معلمان تلاش کنند
- برگزاری اجلاس «۵+۱» در مورد موضوع هسته‌ای ایران در لندن
- عضو کمیسیون صنایع و معادن: ثابت‌نبودن تعرفه‌ها و قوانین بزرگ‌ترین معضل اقتصاد کشور

اطلاعات

- مقام معظم رهبری: تفکرمحوری باید جایگزین حفظ‌محوری در آموزش‌وپروزش شود
- اتهام جدید وزارت خارجه آمریکا به ایران: ایران در تلاش برای نفوذ و بیرون‌راندن آمریکا در خاورمیانه فعال‌ترین حامی تروریسم باقی مانده است
- سیداحمد خاتمی: امروز به نام انقلاب بداخلاقی می‌شود
- وزیر ارشاد: دولت نهم از مطبوعات شکایت نکرده‌است
- رئیس مجلس: رفع مشکلات معیشتی معلمان جایگاه عملی را ارتقا می‌بخشد